

Vyučovací předmět:	Zeměpis
Období – ročník:	3. období – 8. ročník
Učební texty:	Zeměpis pro 8. a 9. ročník: Zeměpis České republiky (SPN Praha 2001) Školní atlas České republiky (Kartografie Praha 2002)

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

1. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
2. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

3. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
4. rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
5. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

6. lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
7. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
8. zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

9. posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
10. posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
11. zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
12. porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

13. porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

14. lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

15. porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny

16. uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

17. uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

18. vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

19. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

20. hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

21. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

22. uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

23. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

24. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

25. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Cílové zaměření předmětu v 8. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 8. ročníku směřuje k:

- podpořit rozvoj a trvalý zájem o poznávání vlastní země
- zaujmout pozitivní a aktivní vztah ke své obci, regionu, vlasti
- vytvářet aktivní přístup a odpovědný postoj při rozvoji a ochraně životního prostředí
- podchytit a rozvíjet smysl pro respektování hodnot přírody a lidských výtvorů
- rozvíjení dovedností pracovat s plány, mapami a dalšími geografickými podklady a zdroji informací

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Odkazy
Státy Evropy				září - říjen
Střední, Východní a Jihovýchodní Evropa				
	<i>- podle mapy srovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti států Evropy</i>	Střední Evropa – charakteristika států, srovnávání podle průmyslové a zemědělské výroby Východní Evropa – charakteristika států Jihovýchodní Evropa		Test : 1.Opakování-Evropa
Česká republika				listopad - květen
OVO 18: vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy OVO 19: hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby	<i>- vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích</i>	Zeměpisná poloha, rozloha, vývoj území ČR Místní region – Březnicko Přírodní poměry ČR – geologický vývoj členitost povrchu – Česká vysočina a Karpaty Geomorfologické celky České vysočiny a Západních Karpat	<i>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání OSV 5 Kreativita OSV 6 Poznávání lidí OSV 7 Mezilidské vztahy MkV 1 Kulturní diference EV 1 Ekosystémy – les (produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem</i>	

<p><i>místního regionu k vyšším územním celkům</i> OVO 20: hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu OVO 21: lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>OVO 15: porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin OVO 16: uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) OVO 17: uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí zeměpisnou polohu ČR podle různých kritérií - porovná rozlohu ČR s ostatními státy, zejména se sousedními - popíše regionální zvláštnosti a typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu - popíše a porovná podle obecně zeměpisných map členitost povrchu, rozměry a typické znaky přírodních poměrů ČR - zdůvodňuje, popíše a vyhledává na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatel a sídel v ČR - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatel ČR se sousedními státy - orientuje se prakticky v jízdních, cestovních a jiných mezinárodních dokladech potřebných pro cestování - vyhledává spoje v jízdních řádech - využívá cestovní průvodce, pracuje s dalšími materiály včetně internetu při 	<p>Vodstvo – orientace říční sítě na území ČR vodní nádrže, podzemí vody, znečištění Půdy – druhy a typy biota, její změny</p> <p>Ochrana přírody, životní prostředí Obyvatelstvo a sídla, rozmístění Přehled hospodářství, hlavní hospodářské aktivity, rozmístění hospodářské činnosti</p> <p>Průmysl paliv a energetiky Hutnictví a strojírenství Průmysl chemický a stavebních hmot Spotřební průmysl, potravinářský</p> <p>Zemědělství, oblasti rostlinné a živočišné výroby Lesní a vodní hospodářství Doprava a spoje Služby Rekreace a cestovní ruch Zahraniční obchod Vyhledávání cestovních informací</p> <p>Oblasti ČR – přehled členění podle charakteristických</p>	<p>člověka, způsoby hospodaření na nich); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) <i>EV 2 Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, změny v potřebě zemědělské půdy); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (využívání energie, možnosti a způsoby šetření); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí)</i> <i>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické</i></p>	<p>Test : 2.Obyvatelstvo ČR</p> <p>Test : 3.Zeměpisný test</p> <p>Test : 4.Všeobecně-zeměpisný 5.Jízdní řády</p>
--	---	--	---	---

<p>OVO 22: uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p> <p>OVO 1: organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>OVO 21: lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>	<p>vyhledávání cestovních informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách jednotlivé zeměpisné oblasti a administrativní celky (kraje) v ČR, srovnává jejich hospodářskou vyspělost - rozlišuje a porovnává předpoklady a umístění hospodářských aktivit v ČR - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů v České republice 	<p>přírodních poměrů a hospodářství</p> <p>Hlavní město Praha Východní Čechy Podkrušnohoří Jihozápadní Čechy Českobudějovicko Severní a severovýchodní Čechy Vysočina Střední Morava Jižní Morava Severní Morava</p> <p>digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitálních map a příklady mapových portálů ve vztahu k charakteristice a hodnocení regionů České republiky)</p>	<p>zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)</p> <p><i>EV 4 Vztah člověka k prostředí</i></p>	<p>Test : 6..Praha</p>
--	---	---	--	---

Praktický zeměpis			červen
<p>OVO 23: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>OVO 24: aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>OVO 25: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje prakticky s mapou - pořizuje situační plány a náčrt pochodové osy - jedná a chová se podle zásad pohybu v krajině, dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybu ve městě - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; 	<p>Situační náčrtky a mapy za pomoci dostupných aplikací globálního polohového systému</p> <p>globální polohový systém – orientace v terénu</p>	<p>MV 7 práce v realizačním týmu</p>